

SANT DEL DIA: Sant Pere, Afrodisi i Eotiqui, mrs.; Stos. Matilde, reyna i Florentina, vg. Observatori Meteorològic de la Universitat. Director: E. Alcobé. 13 de març.

EL REGULARADOR

Banque Commerciale de Bâle

BASILEA (Suïça)

Fundada en 1863

AGENCIA A ZURICH

Capital-accions... Franchs 20.000.000
Fondos de reserva... 10.000.000

Quadre del augment gradual de les reserves de la Banque Commerciale de Bâle durant els nou darrers anys

Capital	Reserves	Dividendo	Curs de l'acció
1902	20.000.000	2.000.000	4 1/2
1903	20.000.000	2.250.000	4 1/2
1904	20.000.000	2.500.000	4 1/2
1905	20.000.000	2.750.000	4 1/2
1906	20.000.000	3.000.000	4 1/2
1907	20.000.000	3.250.000	4 1/2
1908	20.000.000	3.500.000	4 1/2
1909	20.000.000	3.750.000	4 1/2
1910	20.000.000	4.000.000	4 1/2
1911	20.000.000	4.250.000	4 1/2

Resulta, donchs, del quadre mes amunt esmentat, que les «reserves» de dit Banc s'han elevat, per medi de deducció sobre els beneficis anuals, de dos a deu milions durant els nou darrers anys; aquestes reserves representen actualment 50 % del capital, accions de 20.000.000 de franchs.

Compra i venda de títols en les Borses suïsses i estrangeres
Gerència de Fortunes.—Custodia, en caixes presentant totes les garanties possibles, de títols dipositats a nom i ab compte a favor d'un o més titulars.—Cobro de cupons.—Verificació de sortejos.—Renovació de fulles de cupons.—Suscripció sense gastes a totes les emissions suïsses o estrangeres.

Comptes corrents a vista productives d'interessos lliures de comissió
Els títols i les cupons dipositats a Suïça per estrangers residents fora d'ella estan exemptos de tota mena d'impostos i contribucions.—Ademés, no estan subjectes a cap dret de successió.—Discreció absoluta.

Per tota mena d'informes, dirigiu-vos en espanyol a la Direcció de la Banque Commerciale de Bâle, a Basilea (Suïça)

Dr. J. LORCA Ex-monitor de la clínica de Vies Urinàries de la Facultat de Medicina de París. Consultor: «El País», 3, 1.º, de 2 a 5. —Econòmics: para obrers, de 7 a 9.

El medi més racional d'evitar totes les malalties infeccioses és l'ús diari de les aigües i llet

Ozonizades—«Ozono» Aragó, 247

Ferro-carril d'Orleans

La Companyia dels Camins de Ferro de París a Orleans avisa al públic que la Guia Il·lustrada de la seva xarxa per l'hivern 1910-11 se troba en venda actualment a les biblioteques de les seves estacions, als seus despachos de París i a les principals agències de viatges, al preu de 30 cèntims de franch.

També s'adreça franch a domicili, contra l'envi de 50 cèntims de franch en segells de correus, a la «Administration Centrale, 1, Place Valhubert, Bureau de Trafic-Voyageurs, París, (XIII.º)».

Aquesta Guia té més de 320 pàgines il·lustrades ab infinitat de gravats. Ademés, alguns plànols i cartes, ab els dades més útils per al viatger, com son: Descripció dels indrets i llocs d'excursions per la Turena, per la Auvernia, per la Bretanya i pel Centre de França, així com els horaris dels trens, principals combinacions de tarifes, etc., etc.

J. Marsans Roig y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges (RAMBLA CANALETES, 2)

EMULSION

ANGIER

ASMA

TOS

ESTÓMAGO

Curación del 98 por 100 de las enfermedades del estómago é intestinales con el Elixir Estomacal de Saiz de Carlos. Lo recetan los médicos de las cinco partes del mundo. Tonifica, ayuda á las digestiones, abre el apetito, quita el dolor y cura la

DISPEPSIA

Las acedias, vómitos, vértigo estomacal, indigestión, flatulencias, dilatación y úlcera del estómago, hipercloridria, neurastenia gástrica, anemia y clorosis con dispepsia: suprimo los cólicos, quita la diarrea y disenteria, la fetidez de las deposiciones y es antiséptico. Vigoriza el estómago é intestinos, el enfermo come más, digiere mejor y se nutre. Cura las diarreas de los niños en todas sus edades.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30, MADRID. Se remite folleto á quien lo pide.

BALANS

Després de la crisi
Conten d'un despoja que va preguntar un dia a una dona del poble:
—Me teniu per dolent?
—La dona, de primer anuvi, no gosava respondre, però, havent-li explicat el despoja una sinceritat absoluta, va acabar confessant que sí, al qual va replicar el despoja:
—Així, després d'agradar-vos vèurem substituir per un altre.
—Tant com això, no—va fer la dona.
—No ho entenc—va insistir ell.
—Es que—va concloure ella—sempre hi ha un pitjor. Y potser aquest pitjor s'escauria a ser el que us succeeix.
Veuauquí un cas que té aplicació a la tanga de crisi que ve oferint-nos el partit liberal d'ensà que ocupa'l poder. En realitat, cada crisi ve a ser com una mena de bogada, y, perquè ho acaba de semblar més, a cada una's pert un lloset, d'hont resulta que tota mudada porta en si la esquinsada corresponent.
Però en la bogada actual som més d'un y més de dos els llosets perduts. El mateix que del Govern n'haurà de sentir falta totseguit. Fins ara, dintre'l misteri el manava a tall de mestre, car tots els ministres eren fets a la mida que ell necessitava, no havent-hi un tan sols que ostentés una significació distinta a la seva. En cambi ara té almenys dos elements que li asseguren de tant o de llouny la discòrdia. Tots sabem qui es en Villanueva y tots recordem com, en les qüestions de política exterior, ha mostrat sempre un criteri distint al que ha informat l'actuació dels Gabinetes Canalejas.

En quant a l'Alba, no'n parlem. La seva adreça incondicional a n'el Moret, el podrà fer servir quan a n'aquest li convingui, de palanca per a moure i enderrocar la situació.
Es evident, donchs, que en Canalejas, a cada nova crisi, va de mal en pitjor. Y gràcies per donar, si s'aguerra, que tal com estan les coses, no pot encargar-se ningú més de les regnes del poder.

La seva postura es cada cop més falsa y desairada, podent-se afirmar, pel que que's refereix a la solució d'aquesta crisi, que no ha estat altra cosa que un joc indirecte den Moret y un de bon directe dels conservadors, els quals han conseguit inutilitzar els ministres que han combatut. Perquè, encara que la festa semblava haver-se fet per en Gasset, no ha deixat de oferir bona contumàcia, per a ressaltar a n'en Gimeno. Després del debat Silió, prou cantaren victòries d'aris del trust; prou parlaren de fer un tiratge monstre dels discursos pronunciats per en Gimeno en la discussió sobre ensenyança; però en l'ànim de tots els que entenen quicòm en política l'ex-ministre d'Instrucció pública era home fora de combat, la caiguda del qual no podia suspendre a ningú.

Y no diguem res den Rodríguez (també combatent a fons) y sanch pels conservadors.
Per lo que's refereix a Catalunya—y això es lo més sensible—la solució de la crisi no es pas gens afalagadora, car ella la donat entrada al poder a dos dels polítics que més s'han distingit per la seva mala voluntat envers la nostra terra. Seguem referint-nos, naturalment, a l'Alba y en Villanueva: al primer per ser el primogènit den Moret y per consegüent l'hereu de totes les seves preocupacions; al segon per lo que l'ha distingit sempre la seva hostilitat a lo que tingués un sentit català.

Ab tot no's atrevim a pregonar-lo guaire ab aquest aspecte dels dos nous ministres. Al cap d'avall, potser ab això ja n'indriem prou certs elements per a canviar victòria. Perquè son encara colla, per desgracia d'Espanya, els que consideren com un bé el mal de Catalunya.

Al Dia

Més sobre la crisi
Ja tenim els ministres nous—forats de vell—disposants a fer la nostra felicitat. S'han canviat els discursos d'ordenansa en la presa de possessió, se han fet declaracions als periodistes y s'han donat mercès al Rey. El senyor Villanueva té per norma cixir del ministeri ab el cap ben alt, com en Gasset; el senyor Alba ha promès continuar l'obra de l'Amali Gimeno; el senyor Arias de Miranda's tindrà per content si pot orientar al senyor Canalejas; el senyor Navarro Reverter es l'únic que no està prou conforme ab el seu predecessor. El nou ministre creu que no estem tan malament de quarts com suposa el senyor Rodríguez; o millor dit: creu que encara poden fer-se's quarts que necessitem. El senyor Navarro Reverter hi té molta trassa a fer quarts y per això no s'espana. Mentre hi hagi crèdit y de què fer trossos, no faltaran diners. Els mals de cap se'ran pels que vinguin darrera.

Do manera que si no es per aquesta petita diferencia entre'l ministres de l'Hisenda entrant y sortint, no sabem per què hi ha hagut crisi. Si els ministres nous creuen que els seus substituts governaren bé y honradament, ¿per què han caigut aquests? Si no ho creuen, ¿per què volen canviar-los?
Tot això y altres moltes coses, com la presència de don Joseph, la influència del trust y dels radicals, les renyines interiors del partit, fan creure que no hi hem perdut ni hi hem guanyat ab la crisi. Han canviat alguns homes, però persisteixen els viciis... Y qui sap, Mare de Deu, si encara se n'haurà entronitzat algun altre.

Un amic meu, xicot molt mal pensat, que ha llegit a Maquiavel y a n'el Pare del Punyal y que coneix el partit liberal com si hi fos a dintre, m'ha deya, comentant la crisi:—«Vós que's sigui franch? donchs jo crech que no

EL CONFLICTE DEL CARBÓ

La vaga anglesa

El socialisme avensa
En les més importants conques mineres d'Anglaterra, més d'un milió de obrers s'han declarat en vaga, y molts milers ocupats en altres indústries vagaran també dintre pocs dies si els miners no tornen al treball. Y si el Govern anglès no apaibaga l'actual situació, la vaga s'estendrà com regueró de polvorera y devindrà mundial.

Els obrers anglesos no s'han entregat fins ara a cap excés; assisteixen tranquil·lament als cinemes y teatres y recorren les avingudes de la gran ciutat en manifestació pacífica y solemnia.
Tallment sembla com si aquells homes que passen les hores millors de la vida desotxa la terra, que no oviuen altra llum que la feble y vacilant de la llàntia de Davy, que no tenen pera respirar altre aire que'l condensat y sarrarrit de les mines, ni senten altra manifestació de vida que'l retrunyir dels malis en les coves y galeries immenses subterranies, s'haguessin dit: Anem a fruir, per uns dies el goig del viure, anem a ubriagar nostres pulmons ab l'aire saturat de primaverals essències, anem a sadollar nostres coscos de llum y de sol, a dir el cant dels aucells, la remor de les fontanes... a rabejarnos en la corrent dels plers que la Natura cee, reix generosa als altres homes, y que'n nega a nosaltres.

Son admirables y dignes de respectuosa consideració les vagues angleses; en els països meridionals se reuneixen uns centenars d'obrers, y esclata la revolta, y corre la sang; en les grans ciutats angleses els treballadors s'acaben a milers, y s'han mantingut dintre la correcció més esquidada. Tallment com si les espesses boires que envolcallen les grans ciutats britàniques, a la faisa d'immens serpents, haguessin refredat la sang de llurs pobladors.

Una immensa generació obrera pupula en els centres de la indústria moderna, y a les conques fabrils y mineres feineja un veritable formigueig humà.
Y a aquestes legions d'homes y dones no son pas com els senzills obrers d'altre temps. L'obrer d'abans estava content ab la seva sort, y mentres pogués portar a la seva llar el pa dels seus fills, y pogués d'ensenyar fer un ricome, dir en que la desgracia o la malaltia truqués a la porta de casa seva, restava content y satisfet. Eren ses costums senzills y patriarcal; al mant del treball y la economia, no cobeljava les riqueses del seu amo, del que rebia ab agrament el salari que bastava a cubrir totes ses necessitats.

Empró avuy, després de la sembra de les llevers comunistes, feta ab tota cura pels moderns rapistols del obrer, aquest ha après a veure en el seu amo a un explotador de la munda, al monopolisador y detentador d'unes riqueses que lo mateix que la llum del sol haurien de pertanyer a tota la humanitat.

Y d'aquesta concepció del estat social han nascut les fortes organitzacions obreres que s'han transformat ben prompte en una potentíssima solidaritat universal y immensa polp que a sos tentacles té avuy empresonada l'indústria del mon.

El Socialisme ha fet grans progressos en menys de mitja centuria, y a grans gambades va fent el seu camí. Les incomptables legions obreres van imposant ab la força irresistible del número, llurs aspiracions. Les concepcions polítiques dels pobles moderns, basades en la lley fonamental de les majories, preparen l'adveniment de l'Era socialista.

La veu del socialisme no s'aixeca encara de les baixes capes socials, sinó que té sos lleghims representants en els Parlaments y fins en els Govers. L'Alcmanya, que havia resistit bravament les noves corrents, veu avuy invadit els escons del seu Parlament per una munió socialista, que, si per un etar no s'ha apoderat de la tribuna presidencial ha conquerit, pera un dels seus membres, la vis-presidencia del Reichstag.

Els socialistes francesos tenen, en el si de tots els ministres, llurs representants, y en totes les nacions d'Europa corren avuy vents de fronda contra l'actual estat de coses, y l'ambient seguixen en aquest procés.

La Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País
La Junta de Govern de la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País, en sessió celebrada el dia 9 del corrent, acordà entregar al senyor Batlle constitucional d'aquesta ciutat la següent comunicació:
«Excm. Sr. Aquesta Societat que ja en l'article primer dels seus Estatuts s'afirma com a més preferents atencions les de promoure la beneficència pública y estimular la practica de la virtut, no podria deixar sense lloanca la conducta de la guardia municipal ab motiu de la desaparició d'una nena que tant indigna al poble ab ésser coneguda y que tant

La causa dels misteris

Infants segrestats y morts

El Comité de Defensa Social
Se diu que'l Comité de Defensa Social, cumpint una de les finalitats de la seva fundació, perseguirà, tantost s'hagi acabat el període d'Instrucció d'aquest procés, per injuria y calumnia als periodistes que s'han inventat la noticia de la intervenció del senyor Rector de Vilassar en els fets criminals que's perseguixen en aquest procés.

La Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País
La Junta de Govern de la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País, en sessió celebrada el dia 9 del corrent, acordà entregar al senyor Batlle constitucional d'aquesta ciutat la següent comunicació:
«Excm. Sr. Aquesta Societat que ja en l'article primer dels seus Estatuts s'afirma com a més preferents atencions les de promoure la beneficència pública y estimular la practica de la virtut, no podria deixar sense lloanca la conducta de la guardia municipal ab motiu de la desaparició d'una nena que tant indigna al poble ab ésser coneguda y que tant

l'ha mogut a correpender entusiasme ab ésser reparada ab la troballa, mereix a la prudència y bon zel de la sòdita guardia municipal.
Pogues vegades com aquesta podrà dir-se que l'actuació de la guardia municipal ha hagut respect al anhel de la ciutat, venyente acollida ab el sentiment unànim de l'agraïment col·lectiu. Diguem ben alt que'l encaregat de la guardia de la ciutat, els més genuins representants d'una tradició que encomana a la ciutat la propia vigilància, han complert el seu començ.

Y per tal que així ha sigut, veustiu que la ciutat se'n son content. Nosaltres, Excm. Sr., interpretant el criteri de la nostra Junta, que representa la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País, volent fer constar la nostra enhorabona al Municipi y al Cos de la Guardia Municipal, pregant a V. E. vulgui feren resso ab aquella alta benivolencia que li es peculiar.
La nostra Societat se complau en lloand publicament, no sols la discreció dels guardes que retrobaron la nena Tevesa Guitari, sinó també la virtut, ab que han

Tusquets y C. S. en C. Banca
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9

MAGATZEMS
DE
JOSEPH MASFERRER ARAÑO
Ludovico Pío, 5 y 7
(entre Trafalgar y Iglesia de Sant Pere)

Gran assortit en:

Cristalleria
Pisa
Porcelana
Articles de metall
Objectes de fantasia

Secció de vendes a la menuda
en els mateixos magatzems
Teléfono 1425

PREUS ECONÒMICS

sabui lluitar de tot esqué de guany el seu acte i la exemplaritat de que l'han reunit ab aquells que gaudien de la vida. Al fer avinent a V. E. l'acte de nostra Junta, ens es gran repetir a V. E. els nostres majors respectes.

Barcelona 12 de març.—El president, marqués de Camps.—El vocal-secretari, Joseph Agell y Agell.—Excm. Sr. Batlle constitucional de Barcelona.

La Enriqueta Martí

La Enriqueta Martí sobre la qual van aglomerant-se tota mena de càrrecs, ha nit avant-passada va sofrir un fort atac que, per uns minuts, va posar alarma a les bones monjes que la assistien com també als empleats de la presó.

Les fortes impressions rebudes durant els darrers dies van produir el corresponent efecte a la desventurada dona, que la causa de la vida que ha portat, té per lo que's veu una salut completament gastada.

Quan a primeres hores de la matina, van sortir del jutjat per recollir les notícies de la nit, el senyor de Prat, acompanyat del senyor fiscal i demés individus que treballen en la instrucció de la causa estaven a punt de retirar-se mes abans de fer-ho van rebre avís de la presó de que la Enriqueta's trobava malalta.

També's va avisar als forenses i a altres metges que hi compareguessin tot seguit al objecte de visitar-la. Els metges van manifestar que l'estat de la presa era de gran cuidació.

El jutjat va traslladar-se totseguit a la presó i no's va retirar fins que la malalta va trobar més tranquil·la.

Ahí matí la va visitar novament, trobant-la bastant millorada.

Al mitjàdia, per ordre del jutjat, van visitar-la's doctors Ortiz, Bravo y Pla, però veure si's trobava en disposició de prestar nova declaració.

Un nou detingut

Ha sigut detingut un drapaire del carrer den Cirés que té el nom de Josep Guàrdia, el qual havia tingut certes amistats ab la Enriqueta Martí.

Ha quedat incomunicat en els calabossos del jutjat.

En Vicens Roselló

Dimecres, acompanyat del inspector senyor Sanchez sortí del calabós el detingut Vicens Roselló, tornant més furt i després novament incomunicat. En ara no s'ha pogut posar en clar la diligència practicada.

Mes tard se li varen fer canviar els pantalons, portant els que duya a la Enriqueta Martí. No sabem la relació que aquests pantalons puguin tenir ab la causa que's segueix contra la Enriqueta, però al matí's deya pels corredors del jutjat que al viciari la segrestadora havia quedat fortament impressionada.

Inventari

D'arribar ab les declaracions que dimars, nit va fer la Enriqueta, el jutjat especial ha format inventari dels objectes robats del pis de la segrestadora.

De matallassos no se'n va robar cap. Els de llit no varen recollir altra cosa que alguns vestits, petites cantants en metall i les llàmpares i bragues dels llums.

El jutjat

El jutjat, com ja deixem anat, segueix treballant ab força activitat.

Actualment se dedica al estudi d'antecedents y al examen dels documents trobats al pis de la Enriqueta.

Aviat, potser avuy mateix, se començaran les diligències encaminades a l'acordament de lo que representaven les adreces que tenia la segrestadora, aixís com també la correspondència que sostenia.

Emilia Bayo

Va prestar declaració ahir a la tarda. La Bayo es una de les tantes desgraciades que corren de nit y dormen de dia.

Pels corredors del jutjat, entre badall y badall y ab l'arrog de borbells, explicava la seva historia y les seves relacions ab la Enriqueta Martí.

La Bayo es aragonesa. Al arribar a Barcelona va conèixer a la segrestadora. Aquesta va ensenyar-li la carrera del viciari. Varen passar uns mesos en la mateixa casa. Era la que tenia la Enriqueta en el carrer de Ponent.

Quan ja va tenir prou experiència va voler anar pel seu compte. La Enriqueta, contrariada, va amagar-li els vestits que creu seus y ella la va denunciar al jutjat. Aleshores, la policia, la va portar al Bon Pastor. Aquelles monjes, acostumades a tractar ab dones de conducta dolenta, no varen poder aguantar-la. Y va fugir.

Diu que no sab res de res. Solament ha dit que en el pis hi havia un pou, y que alguna vegada l'utilitzava la mestressa, tiranthi objectes. Aquest pou era tancat per una porta. La clau la tenia la segrestadora.

L'estat de l'Enriqueta

Ahí tardia els forenses varen estar al jutjat.

Van manifestar que la Enriqueta estava més tranquil·la.

Ab tot, creuen que no se la pot molestar en lo més mínim, al menys fins a mitjans de la setmana entrant.

El drapaire detingut

Sembla que'l motiu d'haver sigut detingut el drapaire del carrer de Cirés, núm. 4, es degut a que se li han trobat les llàmpares robades en el pis de la segrestadora.

Y sembla també que'l Vicens Roselló, també detingut, és complicat en el rob. N'hi han que asseguren que's pantalons que portava ahir eren uns pantalons del Salvador Vagüé.

En Vagüé, propietari

Hem sentit assegurar que l'estiu dilluns, en Salvador Vagüé adquirí, per virtut de la compra, una torre al carrer de Ver, de la montanya de la Font den Fargues, de la barriada d'Horta.

La compra fou feta a pagar en varis pàgams, y al enterar-se la familia del comprador, pretengueren anul·lar el contracte. Baix pretext de que'l Vagüé no tenia completes les seves facultats y es veu, per lo tant, incapacitat per a adquirir ni enagenar.

«Els vehins y el vigilant d'aquella barriada afirmen que'l Salvador freqüentava aquella torre en companyia d'una dona, que no es altra que la segrestadora, segons han pogut observar per retrats que d'ella ha publicat la premsa».

En Vagüé y l'Enriqueta

Sembla que l'amistat den Vagüé ab la Enriqueta data de lluny.

La Bayo, en la declaració que va prestar ahir vespre, va manifestar que quan ella va ingressar a la casa nonanta de la segrestadora, en Salvador Vagüé ja figurava com a marit d'aquella.

En comunicació

Ha sigut aixecada la comunicació a tots els processos per aquesta causa, excepte feta a la Enriqueta Martí, que segueix ab aquella incomunicació relativa de que parlàrem en una de les nostres passades edicions.

En Pujol y l'Enriqueta

Al tristíssim pintor Pujol l'ha perdut el parlar massa y l'haver pintat tants quadres.

Per un d'aquests va donarse compte el jutjat de que no era pas tan tènue com semblava a primera vista, de la seva dona.

Una vehina va veure al domicili de la segrestadora un quadre den Pujol, pintat de poch, els amos de la lletoria del davant de la casa de la segrestadora ho varen confirmar, y ahir va manifestar l'amo d'un establiment de pintura que li ha al carrer den Balmes, que aquest quadre li havia sigut ofert per un Pujol feya molt poch temps.

Un altre drapaire

Ha prestat declaració davant del jutjat especial el drapaire Joan Amades. Té uns quaranta anys d'edat y té l'establiment al carrer del Pea de la Creu.

Ha dit que no havia tingut altres relacions ab la Enriqueta que les de haver-li comprat pa sech, producte de les captes que efectuava ab el seu pare.

El pare de la Tresina

El pare de la nena Tresina ha preguntat al jutge si era precís ratificar-se en la petició per pendre part en la causa, contestant-li afirmativament.

La familia Pujol

Varis reporters han parlat extensament ab els individus d'aquesta original familia, mes tot ha sigut feina inútil. No n'han tret cap detall nou, y sobre lo que tothom ja sab, han fet tals embulls que ningú es capaç de posar-los en clar.

Per lo que's veu, no hi ha cap Pujol que compleixi ab el vuitè manament de la ley de Déu.

El defensor de la F. Pujol

Ahí va presentar-se al Palau de Justicia un advocat que desitjava saber els motius del processament de la Francisca Pujol, però, en son cas, encarregar-se de la defensa d'aquesta.

Conferencia

Ahí, a les sis de la tarda, va entrar al saló del jutjat el fiscal senyor Ribes. Va escoltar part de la declaració de la Bayo, y quan va sortir, aquesta va conferenciar largament ab el senyor de Prat, sobre'l curs del sumari.

Declaracions

Quan va sortir el fiscal del despatx del jutge, varen prestar declaració els detinguts Josep Roselló y Josep Guàrdia.

Després foren conduïts novament al calabós quedant incomunicats.

El jutjat

El jutjat va donar algunes instruccions al delegat de policia del districte del Hospital, don Antoni Andrade, y va retirar-se a descansar. Eren les nou del vespre.

Ahí va ésser, donchs, el primer dia que va deixar de treballar a la nit, lo qual vol dir que l'instrucció del sumari ja ha entrat en periode normal.

L'estat de l'Enriqueta

L'estat de la segrestadora a mitja nit continuava essent relativament satisfactori.

Com que a pesar d'això sembla que la gravetat no ha desaparegut, se li tenen tota mena d'atencions y se troben constantment al seu costat les monjes.

Al president de l'Audiencia se li va comunicar l'estat de la malalta, dienthi que desde les vuit del vespre's trobava descansant y que'l metge s'havia retirat a les dotze però tornaria aquest matí a primera hora.

Felicitacions

Madrid, 13, 2 tarda. Els despatxos dels nous ministres se veuen concurrendis de diputats y senadors y amichs particulars que acudeixen a felicitar als flamants ministres.

Lo que diu en Canalejas

El senyor Canalejas al rebre avuy als periodistes els hi ha dit que ho tenia res de nou que comunicar-los respecte a la qüestió d'intercanvi.

Ha fet algunes al·lusions als judicis que la premsa francesa, o part d'ella, formula respecte de la solució donada a la crisi ministerial espanyola, singularment a lo que diu del nou ministre de Foment, senyor Villanueva.

Sha pres per des dels discursos que aquest senyor va pronunciar fa algun temps en el Congrés, para presentant com a enemic de França y això revela el desconexament que's perdichs francesos tenen d'aquests discursos y dels comentaris que li's posà la premsa espanyola.

Precisament se va titllar al senyor Villanueva d'afrancesat y fins hi va dir «M. Villanueva».

Ademés, les manifestacions que Espanya ha d'oposar a França en les qüestions que abducs nacions debaten, es varen acordar en un Consell de ministres anterior a la crisi, y comunicades ahir als nous ministres, aquests hi obergeren el llur assentiment.

Les negociacions, donchs, no sufriran la menor alteració, ni en son alcans ni en el temps que tingun de durar, per que a tot lo exposat se té d'afegir que el president del Consell y el ministre d'Estat espanyol, son avuy els mateixos que les iniciaren y les han continuat en tot son progrés.

En el terreny dels comentaris el senyor Canalejas ha recollit els que alguns diaris fan sobre'l seu pas pel ministeri de Gracia y Justicia y ha rebutjat la calificació de drope que li dediquen, puix estima el president que això no se li pot dir a qui com ell deixa acabar el Còdic penal y la ley d'enjudiciament criminal y altres coses de menys importància.

El quefe del Govern ha dit que tindria una tarda molt enfeïnada. Pensa entre-vistar-se als presidents de les Cambres y els ministres d'Hisenda y Instrucció pública. La entrevista ab aquests últims té per objecte resoldre'l conflicte plantejat entre l'Academia de Belles Arts y el ministre d'Hisenda, perquè aquest centre acadèmic ha començat a realisar obres en el pis alt, hont se troba instal·lada la Direcció de Duanes y aquesta dependència se trobarà sense local pera oficines.

Altre assumpte que ha de resoldre ab urgència el senyor Canalejas es la representació que'l Govern ha de tindre en les festes del centenari de les Corts de Cadiz. A n'aqueres festes assistirà el senyor Moret, y volen els gaditans que concorri també un ministre y representació de les Meses d'Abdons Cambrés. Es quasi segur que en representació del Govern anirà a Cadiz el ministre d'Instrucció pública.

De la vaga anglesa, el quefe del Govern ha tingut algunes notícies. Si la situació no empiora, el senyor Canalejas anirà a Alacant ab el Rey.

Avuy ha solmés a la firma regia dos

als Encants, y no fóra tampoch estrany que hi hagués lloch a la formació d'un expedient.

El senyor Casany, en nom del truste dels cotxes, ha sollicitat la rescissió del contracte que desde 1898 hi havia ab l'Ajuntament pera les carreteres municipals. Alguns diaris han donat la noticia de que's escombrarien havien acordat fer vagall dilluns, com a protesta de que l'Ajuntament hagi arrendat el servey de neteja pública.

Una comissió d'escombraries va estar a l'Alcaldia a manifestar que la noticia era inexacta.

Se diu que'l senyor Mir y Miró se prepara a combatre'l dictamen que proposa al senyor Vidal y Guardiola pera la quefatura de la secció d'Hisenda.

Se fonamentalment senyor Mir en que no s'ha observat tota la legalitat.

Sols recordem, en tot cas, una irregularitat: la comesa pel senyor Mir y Miró quan era president d'Hisenda, allargant el plaç del concurs per sa propia autoritat.

Però aleshores el senyor Mir era omnipotent, y ara, no. Unicament sent el despit de que un candidat seu, que fins va ser rebutjat pel metge senyor Lerroux, no hagi sigut acceptat per la comissió.

La Junta de Museus ha acordat demanar al alcalde que no sigui admesa la dimissió del vocal senyor Montanyola y demanar també a n'aquest senyor que la retiri, ja que tota la Junta està completament identificada ab el i aprova en absolut la seva gestió relativa al acabament de les naus laterals del Museu d'Art Decoratiu, estant disposada a apropar-se a aquests objectes.

Segurament el senyor Montanyola retiraria la dimissió.

Ha mort l'oficial primer d'Imposts y rendes don Ramón de Cabanyes.

A. C. S.

La Comandancia de Marina, a fi d'evitar l'haver de pensar al mar el peix passat, ha decidit reduir els caps pesqueres ha proposat al Ajuntament que des-

deixi queden per resoldre en la Presidencia.

Interrogat el president sobre la veracitat de la noticia que li atribuïx el propòsit de renovar algunes direccions generals y Govers civils, para donar sortida als que portin dos anys en el càrrec, ha dit que respecte a les primeres tan mateix pot negarse rotundament. Per ara no hi ha combinació de governadors, encara que hi hagi alguns que portin més de dos anys en el càrrec. No vuy aplicar el criteri de donar sortida als que portin dos anys en els alts càrrecs, perquè correriem el perill de que'l sistema s'estengués fins els ministres. Millor seria que ho deixem en quatre anys al menys!

De provisió d'alts càrrecs solé se que a la Direcció de Obres públiques hi anirà el senyor Zorita a petició del nou ministre.

També ha de proveir-se aviat la vacant que'l senyor Villanueva deixa en el Consell d'Estat. La ocuparà un conservador, para restablir l'equilibri convingut entre's dos parts governamentals y que s'altera quan fou nomenat el senyor Zorita.

El senyor Canalejas ha rebut nombroses visites en el seu domicili entre elles les del senyor Alonso Castriello. La V. ña, doctor Maestre y comandant Ovilo. Aquest tornarà avuy a Larache.

Director general

Madrid, 13, 415 tarda. El nou director de Obres públiques, senyor Zorita, s'ha presentat avuy particularment al personal, no prenent posició per no haver pogut el ministre sotmetre a la firma regia el decret de nomenament.

Una frase den Maura

Quan el senyor Maura's va entrar del rumor de que's foyen treballs para portar al senyor Urzaiz al ministeri, va dir sentenciosament:

—Està bé. Equival a pendre com a digestiu una copa de arsenich.

Judicis sobre'l nou Gabinet.

Madrid, 13, 915 nit. «El País» diu: «A què vé aquest govern? ¿Qué significa? ¿A què aspira?»

«El País» diuen que no es un govern fort y magnífic, pero no diuen qu' es el seu fi.

«El País» diuen que es el darrer govern canalejista o liberal y que ve a pironar la carretera que conduirà al senyor Maura al poder, que ocupará en 1913 y la seva missió se reduirà a acabar les negociacions ab França y aprovar uns presupsots para que's conservadors puguin cantar les cançons de Nadal en el pessebre governamental.

«El País» diuen que es notori que para la etapa inaugurada ahir s'ha prescindit de tot el cargament polític, religiós y social que va declarar al començar el seu viatge el senyor Canalejas. Ni ley d'Associacions, ni reforma del Concordat, ni secularisació del Estat, ni abolicí de la pena de mort, ni modificació dels Còdics Penal y Civil, ni redempció de presos, y probablement res de projecte de Mancomunitats.

Lo que diu l'Urzaiz

Madrid, 14, 1230 matí. El senyor Urzaiz ha fet les següents declaracions a un redactor de «La Tribuna»:

«Jo he agrait molt la distinció de que m'ha fet objecte el president del Consell y molt més l'honor immerescut de S. M. al indicar-me que m'ofereix una cartera; pero la meua situació era molt difícil y per això he refusat el càrrec, no sense abans explicar personalment al monarca les causes de la meua negativa».

«Els meus amichs els que'm coneixen bé, saben que no ambiciono desempenyar un lloch en un Govern; la opinió pública no's troba en el mateix cas, y para aquesta opinió, que potser no'm coneix bé encara, deixaria de ser lo que soc y m'enyalaria com un ambiciós vulgar que va fer campanya parlamentaria durant algun temps pel sol objecte de veure realitzada una vanitat».

«No; jo soc un home que no conec, que no vol conèixer la vanitat; pero el vulgus podríja suposar que la meua arribada als Consells de la Corona era altra cosa que una ambició?»

«Les circumstancies de la meua vida política durant els darrers anys podrien permetre pensar d'aquesta manera».

«Jo no pertanyo al partit liberal, per més que defenso les idees liberals».

«Jo no he realitzat cap acte que hagi pogut fer suposar una aproximació meua al partit liberal; pel contrari, he fiscalitzat la seva obra ab la mateixa cruïda, ab la mateixa sinceritat, que al partit conservador. Donchs, si no pertanyo al partit, del que voluntàriament me vaig allunyar, n'hi he aproximant ab posterioritat, i no es lògic suposar per part de la opinió un judici desdenyós?»

«Jo al menys ho crech així y per això m'he negat a formar part del Govern que ha prestat jurament davant de S. M.»

Anomalia

«Espanya Libre» advertix que mentres

teni uns carros d'escombraries a recollir dit peix, estant els armadors disposats a pagar els gastos.

El dictamen sobre concert ab els alcoholars, va quedar sobre la taula del consistori, no a petició del senyor Lladó, com ha dit algun diari, sino a la del senyor Montanyola, individu de la comissió de Consums.

Els fabricants de licors y aguardients han anunciat una instancia contra dit concert, per no haver-se tingut compte d'ells durant la tramitació del mateix.

Els regidors del districte IX han demanat—accedinthi la comissió d'Ensenyament—la colocació d'arxchs voltaichs al carrer de la Sagrada.

La comissió d'Assils estudia la reforma del reglament del Alberch del Parch, para posar ordre a les admissions y estadcs que avuy se fan de tal manera, que ocasionen un deficit considerable.

En quant se robin uns reglaments de Alberchs similars estrangers, demanats pel senyor Montanyola para estudiarlos s'acabarà d'ultimar la dita reforma.

Una comissió d'amos de cafés econòmics va anar a l'Alcaldia a demanar un xich de tolerancia respecte al descaus domini.

Ha estat a l'Alcaldia una delegació dels obrers del contractista Antoni Pujol a dir que aquest no's pagava alegant que l'Ajuntament no'l paga a n'ell, y que, un dia que's abona una quantena, els descomptu 2 per 100, excusant-se també ab l'Ajuntament.

L'alcalde ha ofert avistarse ab el contractista a fi de que expliqui aquestes anomalies un bon xich estranyes.

Para la modificació d'hores d'entrada de fruites y verdutres al mercat de Sant Josep hi havia l'inconvenient de que: de nou vespre a sis mati no's permetia l'entrada dels felicitats.

A proposta del senyor Montanyola, la comissió de Consums ha modificat les hores d'entrada y ha acordat a ordenar-les en forma tal que pugui fixarse definitivament un horari a satisfacció de tothom.

De provisió d'alts càrrecs solé se que a la Direcció de Obres públiques hi anirà el senyor Zorita a petició del nou ministre.

També ha de proveir-se aviat la vacant que'l senyor Villanueva deixa en el Consell d'Estat. La ocuparà un conservador, para restablir l'equilibri convingut entre's dos parts governamentals y que s'altera quan fou nomenat el senyor Zorita.

El senyor Canalejas ha rebut nombroses visites en el seu domicili entre elles les del senyor Alonso Castriello. La V. ña, doctor Maestre y comandant Ovilo. Aquest tornarà avuy a Larache.

Director general

Madrid, 13, 415 tarda. El nou director de Obres públiques, senyor Zorita, s'ha presentat avuy particularment al personal, no prenent posició per no haver pogut el ministre sotmetre a la firma regia el decret de nomenament.

Una frase den Maura

Quan el senyor Maura's va entrar del rumor de que's foyen treballs para portar al senyor Urzaiz al ministeri, va dir sentenciosament:

—Està bé. Equival a pendre com a digestiu una copa de arsenich.

Judicis sobre'l nou Gabinet.

Madrid, 13, 915 nit. «El País» diu: «A què vé aquest govern? ¿Qué significa? ¿A què aspira?»

«El País» diuen que no es un govern fort y magnífic, pero no diuen qu' es el seu fi.

«El País» diuen que es el darrer govern canalejista o liberal y que ve a pironar la carretera que conduirà al senyor Maura al poder, que ocupará en 1913 y la seva missió se reduirà a acabar les negociacions ab França y aprovar uns presupsots para que's conservadors puguin cantar les cançons de Nadal en el pessebre governamental.

«El País» diuen que es notori que para la etapa inaugurada ahir s'ha prescindit de tot el cargament polític, religiós y social que va declarar al començar el seu viatge el senyor Canalejas. Ni ley d'Associacions, ni reforma del Concordat, ni secularisació del Estat, ni abolicí de la pena de mort, ni modificació dels Còdics Penal y Civil, ni redempció de presos, y probablement res de projecte de Mancomunitats.

Lo que diu l'Urzaiz

Madrid, 14, 1230 matí. El senyor Urzaiz ha fet les següents declaracions a un redactor de «La Tribuna»:

«Jo he agrait molt la distinció de que m'ha fet objecte el president del Consell y molt més l'honor immerescut de S. M. al indicar-me que m'ofereix una cartera; pero la meua situació era molt difícil y per això he refusat el càrrec, no sense abans explicar personalment al monarca les causes de la meua negativa».

Borsa

Cambis facilitats per la Casa

J. Marsans i Fills

Barcelona 13 de març

Sessió del matí

Operacions Quota

4% Interior fi de mes.	85.20	85.18	85.20
AC. P. C. N. Espanya fi mes.	96.75	96.80	96.75
Alcantar fi de mes.	91.95	91.90	91.95
AC. P. C. Orens fi mes.	96.75	96.80	96.75
AC. P. C. Andalus fi mes.	96.75	96.80	96.75

Premi del or

(Preus de compra)

Alfonsa.	740 per 100
Isabel.	1040
Unions i mitges unions.	740
Quatre d'una.	740
Octus i 1-16 d'una.	740
Francès.	740
Llures.	2080 per LL

Sessió de la tarda

A dos quarts de quatre tanc

Madrid i places banc. d. v. d. 30 % dany	740
Londres 30 dies.	2379 d.
2 mes.	2721 d.
3 mes.	2721 d.
6 mes.	2721 d.
1 any.	2721 d.

Deutes del Estat i del Municipi

Operacions Diner Paper

4% Interior fi mes.	85.20	85.18	85.20
AC. P. C. N. Espanya fi mes.	96.75	96.80	96.75
Alcantar fi de mes.	91.95	91.90	91.95
AC. P. C. Orens fi mes.	96.75	96.80	96.75
AC. P. C. Andalus fi mes.	96.75	96.80	96.75

Els vòmits, coragre, ardors, inapetències, pesades, bilis i dolors del estómac, cintura i esquena, etc., desapareixen al següent dia d'usar el

Avisos

Falta falta un preu de farma-

cia para fora. Diputa-

ció, núm. 174, primer, primera.

Vendes

A PLASSOS MOBLES

SILLERIES

LAMPARES, etc. - Sant Pau, núm. 54

MOBLES DE A. DIRAT

Exposició permanent.

DORMITORIS - SALONS

MENJADORS, DESPATXOS, &

Especialitat en els d'estil anglès

Mendibál, 28 y 30, y St. Pau, 52, 54

Tiana

Bonich i aliat moblar, her-

mans i aliat, se van a lloga,

Passatge Gracia, 88, primer, segona.

Bombes

per aigua, traqueu-

es de vió i oli, se ven a lloga,

Carrer de Barbers, núm. 16.

Pollets

i aus per a cacubar, de

races les més producti-

ves i de luxe del país i estrangeres. Als

Avinguda de Barcelona, 291.

Anuncis

Reconstituent

La Força i la Salut se tornen als

vells, els noys i els convalescents, ab el

VI DE BAYARD

Molt nutritiu. Recomenat per totes les

celebritats mèdiques.

Cada 2 c. d'ipedit en totes les farmàcies

Medicaments

químics i naturals, específics farmà-

cèutics i altres minerals, se reben direc-

tament dels punts d'origen. FARMÀCIA DE

BOTA Y SALTA, Rambla Catalunya, 80,

darrera cantonada Ronda Universitat.

TUMORS BLANCHS

CURACIÓ SENSE OPERAR

CARRER DE CÀRCELA, NÚM. 347

Compres

Alhajes or, plata, platí, mon-

eda, i joies d'or i plata, se venen a lloga,

Carrer de Cardener, 10, darrera cantonada

Caselles, número 8, botiga, Josep Nuñez

Amort. 4% fi de mes.	85.20	85.18	85.20
Tit. Dic. Ma. 1904 (4%)	96.75	96.80	96.75
Tit. Dic. Ma. 1905 (4%)	96.75	96.80	96.75
Tit. Dic. Ma. 1906 (4%)	96.75	96.80	96.75
Tit. Dic. Ma. 1907 (4%)	96.75	96.80	96.75
Tit. Dic. Ma. 1908 (4%)	96.75	96.80	96.75
Tit. Dic. Ma. 1909 (4%)	96.75	96.80	96.75
Tit. Dic. Ma. 1910 (4%)	96.75	96.80	96.75
Tit. Dic. Ma. 1911 (4%)	96.75	96.80	96.75
Tit. Dic. Ma. 1912 (4%)	96.75	96.80	96.75

101.75 Stat. Valenciana d'Ind. (4%)	101.75	101.75	101.75
102.25 Navegació y Industria (4%)	102.25	102.25	102.25
102.75 Stat. Carbones de Berge.	102.75	102.75	102.75
103.25 F. C. N. d'España.	103.25	103.25	103.25
103.75 F. C. Madrid Saragossa Alac.	103.75	103.75	103.75
104.25 F. C. Med. Zam. y Or. a Vigo.	104.25	104.25	104.25
104.75 F. C. Reyal Canalicó Ebro.	104.75	104.75	104.75
105.25 F. C. Penit. Telefons, pref.	105.25	105.25	105.25
105.75 S. A. Constr. y Paviments, pr.	105.75	105.75	105.75

106.25 Stat. Valenciana d'Ind. (4%)	106.25	106.25	106.25
106.75 Navegació y Industria (4%)	106.75	106.75	106.75
107.25 Stat. Carbones de Berge.	107.25	107.25	107.25
107.75 F. C. N. d'España.	107.75	107.75	107.75
108.25 F. C. Madrid Saragossa Alac.	108.25	108.25	108.25
108.75 F. C. Med. Zam. y Or. a Vigo.	108.75	108.75	108.75
109.25 F. C. Reyal Canalicó Ebro.	109.25	109.25	109.25
109.75 F. C. Penit. Telefons, pref.	109.75	109.75	109.75
110.25 S. A. Constr. y Paviments, pr.	110.25	110.25	110.25

110.75 Stat. Valenciana d'Ind. (4%)	110.75	110.75	110.75
111.25 Navegació y Industria (4%)	111.25	111.25	111.25
111.75 Stat. Carbones de Berge.	111.75	111.75	111.75
112.25 F. C. N. d'España.	112.25	112.25	112.25
112.75 F. C. Madrid Saragossa Alac.	112.75	112.75	112.75
113.25 F. C. Med. Zam. y Or. a Vigo.	113.25	113.25	113.25
113.75 F. C. Reyal Canalicó Ebro.	113.75	113.75	113.75
114.25 F. C. Penit. Telefons, pref.	114.25	114.25	114.25
114.75 S. A. Constr. y Paviments, pr.	114.75	114.75	114.75

Consejo de Madrid: Franch 780, Lluces 27.22, Plates 476.50 y darrer de Renda 85.25.

Paris tancà: Exterior 95.50, Norts 448, Alacants 439, Andalusos 294 y Plates 442.

Es 0.20 menys d'Exterior, 1 franch i mitja menys de Norts, 1 d'Alacants y Plates, y 2 d'Andalusos.

La parit ab franchs a 775 demostren que estem 0.26 sobre cambi de Norts y 0.35 d'Alacants. Els Andalusos marquen a 63.35 y a Borsa van tancar a 63.80. Les Plates que a Borsa van tancar a 95.40 surten a 95.25.

Tanquen a Paris les Rendes: 0.12 més la Francesa 94.95; igual que dimars les Russes, 105.70 y 100.55; 0.35 menys la Turca 91.60, y 0.05 més la del Brasil, 89.20.

Les Mines milloren: 23 franchs Rio Tinto 1.828; 3 de Beirs, 511; 2 Randnunes, 165, y 6 Goldfields, 115.

Nacional Mexicà 163, com dimars y Espanyol de Cuba 480, 2 menys.

A mitja sessió de Borsa les Orens van empendre una bona millora que va seguir ab entusiasme en la sessió del Borsí.

Rebley.

ESTOMAGO ARTIFICIAL

DE VENDA PER TOTES LES FARMACIES Y DROGUERIES

Para seguir en buena salud :

**Purificad
Regenerad
Fortificad**

VUESTRA SANGRE
con el

DÉPURATIVO RICHELET

Todos los que son cuidadosos de su Salud, aunque no padeciendo ninguna enfermedad, deben de tomar dos ó tres veces por año, el tratamiento del Depurativo Richelet.

Este precepto no se debe nunca poner en olvido.

Senor L. RICHELET, 13, rue Gambetta, SEDAN (Francia).

BARCELONA. - Srs. Vicens Ferrer y C.ª, carrer Comerç. - Fill de J. Vidal y Riera, carrer Montcada, 21. - Don Salvador Andreu, Rambla de Catalunya, 86. - Srs. J. Urquiza y C.ª, carrer Montcada, 20. - Srs. Bladon y Parés, Portal del Angel, 14. - Don Joseph Seguí Ratajella, Rambla de los Flores, 4. - Don J. Viladot, Rambla de Catalunya, 86. - Don Antoni Serra, Pelaya, 3. Centro d'Espechis. - Viuda de Salvador Abad, Passatge del Credit, 4.

BOMBES "SEIRALD" Les més solides, lleugeres y de major rendiment. - Demanda Català, Pelaya, núm. 22, entr. 1.ª De 10 a 12 y de 4 a 6.

SI
poden EVITARSE els inconvenients de l'estació freda, sigui la que sigui la sensibilitat dels Bronquis, la delicadesa dels Pulmons.

SI
poden EVITARSE instantàneament les crisis de Tos, les mes rebelles, les Laringitis, les Existències de veu, els Accesos d'asma.

SI
poden CURARSE els Refredats inveterats les Bronquitis recents ó cròniques, els Catarros, les Pneumonies.

FENT UN DE LES

PASTILLES VALDA

ANTI-SEPTIQUES

Els que esteu bons, PRESERVEUOS

Malalts, CURÉUOS

USANT LES

VERITABLES PASTILLES VALDA

venen SOLAMENT en CAPSES

FORTANT EL NOM

VALDA

NO VOS DEIXEU PAS ENGANYAR

Formula: Menthol, 0.005; Eucaliptol, 0.005; Glicerina, 0.005; Symplicon, 0.005.

ELINDIO

CARMEN 24 BARCELONA

Mitgtemps y Setmana Santa

Rebut esplèndid assortit de Novetats de Llaneria y Sederia, propi pera Senyora

SECCIÓ DE TELES Madapolans Tolrà Existències en totes ses classes

A PREUS D'OCCASIO

LA MILLOR TINTURA PROGRESSIVA

LA FLOR DE ORO

Usant aquesta privilegiada aigua may tindreu cabells blancs ni serau calvos

El cabell abundant y hermós és el millor atractiu de la dona

La Flor de Oro es la millor de totes les tintures pera' cabell y la barba; no teca'l cutis ni embruta la roba.

Aquesta tintura no conté nitrat de plata, y ab son ús el cabell se conserva sempre fi, brillant y negre.

Aquesta tintura s'usa sense necessitat de cap preparació, ni tan sols s'ha de rentar el cabell, ni abans ni després de l'aplicació, aplicant-se ab un petit respall, com si fos banyo d'oli.

Usant aquesta aigua s'cura la caspa, s'evita la caiguda del cabell, se suavis, s'augmenta y s'perpuma.

Es tònica, vigorisa les arrels del cabell y evita totes ses malalties. Per aixó s'usa també com a higiènica.

conserva'l color primitiu del cabell, ja sigui negre ó castany, el color depén de mes ó menys aplicacions.

Aquesta tintura deixa'l cabell tan hermós, que no és possible distingir-lo del natural, al la seva aplicació s'ha bé.

La aplicació d'aquesta tintura és tan fàcil y còmoda, que un hom mateix pot fer-seho; per lo que, si s'vol, la persona més íntima ignora l'artifici.

Ab l'ús d'aquesta aigua s'eviten les plaques, para la calçada del cabell y excita'l seu creixement, y com el cabell adquireix nov vigor, may serau calvos.

Aquesta aigua deuen usarla totes les persones que desitgin conservar el cabell hermós y el cap sà.

Es la única tintura que als cinc minuts de posada permet arripar-se el cabell y no fa mala olor; deu usar-se com si fos banyo d'oli.

Les persones de temperament herpètic deuen precisament usar aquesta aigua, si no volen perjudicar la seva salut, y logran tenir el cap sà y net ab una sola aplicació cada vuit dies, y si a la vegada desitgen tenir el pel llassit lo que diu el prospecte que acompanya a la ampolla.

De venda: principals perfumeries y drogueries d'Espanya.

Empastres perforats americans de feltre roig, o sigui bayeta vermella DEL DR. WINTER

Els Empastres de feltre roig de Winter CUREN els catarros de pit y bronquitis

Els Empastres de feltre roig de Winter CUREN els dolors dels pulmons

Els Empastres de feltre roig de Winter CUREN reumatismes y dolors del costat

Els Empastres de feltre roig de Winter CUREN els dolors d'espatis, renyons y caderes.

Els Empastres de feltre roig de Winter CUREN lumbach, ciàtica y altres dolors d'aquesta mena.

EXIGIR SEMPRE LA MARCA DEL DR. WINTER

MOLT DE CUIDADO AB LES IMITACIONS

LES HERNIES (trencadures)

Y EL BRAQUER MEDICAL VIVES

Està comprovat per l'experiència, que les moltes complicacions y perills d'extranquejada que es presenten al tractar, si més degut al ús que fa de braquers defectuosos y inapropiats de la hernia, que a altres causes, perque, per regla general, no li subjeccion degudament la hernia, sualitat aixó ab més freqüència als tractats que han adquirit mers de resarri l'acció, que s'ha realitzat més para empastres s'ha estat que beneficiar l'acció l'extra de posar el perill la seva existència sense que als malats s'oson donat començ. Tots aquests defectes s'corrigeixen rapidament ab l'aplicació del BRAQUER MEDICAL de l'especialista mayor VIVES, que reduit y subjecta ab suavitat l'heria en sa posició normal, calmant instantanament tot dolor y obstantes al mateix temps la curació de la mateixa. - Despatx De l 13 y de l 1.ª Rambla del Centre, 13, prop del Liceu, Barcelona.

Fábrica de Flors, Corones y Plantes

Antiga Casa. - R. CUBA 44 - Palla, 13 y 15, prop

SALUT FORSA

IDEAL DE LA MEDICACIÓ RECONSTITUYENT

Recomanat per les més notables Acadèmies y publicacions mèdiques

Adoptat pels Hospitals, Clínicas, Dispensaris y Sanatoris ANTI-TUBERCULOSOS del nostre país y estranger, per reunir les excepcionals qualitats d'esser un reconstituent sencerador de la NUTRICIÓ y Regenerador complet de l'APARELL RESPIRATORI

"HISTOGÉNICO" PUIG JOFRÉ

PREMIAT en la Exposició del Congrés Internacional de la TUBERCULOSIS de 1910

Ab son ús s'augmenta rapidament la gana y el poder d'assimilació, desapareixent radicalment la febre, les y agudes purulentes dels Tuberculosos. El tractament més eficaç en la curació de totes les afeccions consumptives, resta blint totesgüel l'organisme en tots ses estats de debilitat ó agotament general.

Indicacions principals: Tuberculosis, Anemia, Neurastenia, Exaltisme, Eczéma, Psoriasis, Píndisme, Osteoporosis, etc.

Obtingut baix les formes SEMPRE INALTERABLES: capsula, elisir, granulat

VENDA EN TOTES LES FARMACIES, DROGUERIES Y CENTRES D'ESPECIALITATS

Agents exclusius pera Espanya: Esayors GARRATE GERMANS, de Bilbao.

VIGOR JOVENTUT

Cèlebre Essència Zarzaparrilla Delaigua

El millor depuratiu vegetal. - No debilita

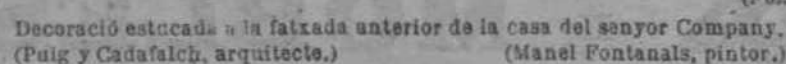
Malalties de la pell, herpes, grans, mals humors y tot quant deriva de l'acrimonia de la sang.

Dipòsit Freixinet. - Font de Sant Miquel, 2 (darrera Ca la Ciutat), Dr. Andreu, Rbla. Catalunya, Viuda Alaina, Passatge del Credit, 4

Uralita Roviralta

PLASSA ANTONI LOPEZ. NÚMERO 15. PRINCIPAL

Excavacions y troballes.-Art antich y modern.-Pedagogia artistica.-Museus y Coleccions.-Art nacional y extranger.-Curiositats barcelonines.-Resseña de conferencies.-Exposicions locals y forasteres.-Llibres y Escoles.
Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

Pera en Ramón Rucabado.

Y així, tal com se sent a la Plaça
i al Temple y a la Casa, se sent en
les imatges populars. Llevar d'alguns
pochs casos, la no intervenció dels ar.

En aquesta absoluta unitat de les categories, el públic no es exigeix. Davant del periòdic polític no té prou ni la satira ofensiva, forta, puyenta, per molt barroerament que sigui expressada. Davant del periòdic, ab els dibuixos, l'artista pur no té prou pera satisfer-se ab que no caiguin en ulteriors objectes que'lls de l'art pur. Davant del cartell del teatre del Paral·lel, ja no's mira si les formes son o no son correctes; n'hi ha prou ab que tines taques ridicoles, ab intencions de forma humana, expliqui l'escena sanchinanta, fonament del

Casa del senyor Company a la Gran Via Diagonal,
obra del arquitecte don Joseph Puig y Cadafalch.

Joaquim FOLCH Y TORRES.

Don Ignasi Zuloaga té encara la joventesa y la febra de treball necessaries per a la continuació del seu gloriós camí. Decidit a figurar en el Saló després de quatre anys d'abstenirsen, el seu segur triomf personal ho serà també per la pintura espanyola que per avuy té en la personalitat del pintor Ignasi Zuloaga el més decidit campió.

Alocució

La carta del senyor bisbe de Vich, publicada no fa molts dies en la premsa barcelonina, ens relleva d'enumerar les belleses d'un Monastir que es per excel·lència palau de la Divinitat, en quant hostatja unes Formes incorruptes consagrades en 1251, que es, junt ab els

La carta del senyor bisbe de Vich, publicada no fa molts dies en la premsa barcelonina, ens relleva d'enumerar les bel·leses d'un Monastir que es per excel·lència palau de la Divinitat, en quant hostatja unes Formes incorruptes consagrades en 1251, que es, junt ab els

1998

Decoració estucada de la fatxada posterior a la casa del senyor Company.
(Puig y Cadafalch, arquitecte.) (Manel Pontanals, pintor.)

Ja no es per la vila de Sant Joan
ne s'ha fet digna de que se l'aten-
ui; ja no es sols pel senyor Bisbe
de Vich, l'autorisadíssima veu del qual
els dies de descregut es respectada; es
per nosaltres mateixos, per nostre ben-
estar, per l'art, la patria i la religió,
ne hem de contribuir tots a la restau-
ració del Monastir de Sant Joan de les
Badasses.

President, molt il·lustre doctor don Joan Alister, canonge penitencienc d'aquestaatedral Basílica; vis-president, don Eubert Bermand y Serra, diputat pel disctea a que pertany Sant Joan; tresorer don Agustí Manaut; títolàris, els seors Taberner, Carles-Torra y Manaut; secretari don Joan Alanís; vis-secretari don Joan Danés Vernetas, vocal de la comissió executiva; vocals, reverent Lluís Falguera, Sch. P., don Friedrich Rahola, don Römül Bosch y Al-

don Ramon, don Román Bosch y
Anna, don Manuel Farguell, don Na-
rís, Verdaguer y Callís, don Lluís Ar-
mi, don Joaquim Cabot, don Marce-
ll, don Joan Llimona, don Antoni
Pérez, don Hermenegild Puig y San-
ti, don Joseph O. Canals, don J. Espuña y
don Joseph de Sitjar.

Tots els firmants rebran les quantitats que per aital objecte se'ls hi ereguin, les quals seràn dipositades a casa de banca dels senyors Taber-
r, Carles-Tolrà y Manaut.

Se necessitarien moltes planes pera
clarament lo que pretench conde-
nar en poques ratlles sobre'l valor ar-
queològich de l'antiga iglesia romànica
de Sant Joan de les Abadeses.

Ha arribat fins a nosaltres no la primitiva iglesia dedicada per Wilfred en 874 a l'obra que en l'any 1150 era solemment dedicada. Tots sos caràcters pertanyen al art de la dotzava centuria i a Catalunya representa la restauració del ofici de picapedrer y la nova saturació de l'art de l'escultura, arts que s'oblidaren després dels últims reixes de la decadencia romana. El seu nom no sentén a primera vista. En l'amprembre ben conegut arquitecte català, li sembla veurehi una obra personal més aviat què fruit d'influencies

cola determinada. Y es que en aquest terrassent moment hi ha com la superposició de dos pensaments, millor dit, de dos mètodes o de dues escoles, contra el monumental palimpsest que, en peña, dos pobles, dues èpoques, han escrit en diferenta escriptura. El plan pràctic, imaginàriament restaurat, que's produeix en aquesta plana, era un francès. Les terres de França del centre y del oest, estan plenes d'edificis i de restes d'edificis que són el testimoni de la construcció dels monestirs del altre costat del riu que havien regit l'antich creuador de la reconquesta catalana, havien deixat rastre en la obra. Un terratremol, probablement, enruïnà la comarca girola; y als que la restauraren en gent del país y ab els mètodes ca-

l'absis ab' que sempre havien cobert les basíliques, els nostres mestres d'obres intentaren restaurar la volta taurada sobre'l plan extòtic més complicat que l'usual, de tradició antíssima. Y així se produí l'interessant y estranya disposició actual de les voltes cilíndriques com perllongació de les d'una basílica que penetra dintre l'absis y's troben a les antigues columnes que sostenien la volta primitiva, formant un interessant conjunt, quasi inexplicable, que la fà única, potser, en l'història de l'arquitectura.

Cada època després hi ha deixat una petjada: els escultors del **sigle XIV** on les imatges del Sant Inter arquitectura i escultors del **XV** hi tint els claustres i tallant imatges d'altars d'alabastre, els autors del **XVI** ab sos col·laboradors d'Itàlia, portant les aubades del **Renexament**, y, finalment, l'art barroch ornant ab gonges i rismes decoratus el santuari de les Reines, escultors del **sigle XVIII**.

La tasca de la nostra època d'anàlisi i de crítica es fer ressortir, perceptíu, l'art de tants avant-passats destruint l'obra morta que les amagésense fer caure n una pedra que laugi tingué vida; es tornar a sa bellosa primera l'obra antiga, tot conservant lo que, com flors arapadades a ja pedregal, hi hagin nascut en èpoques més modernes.

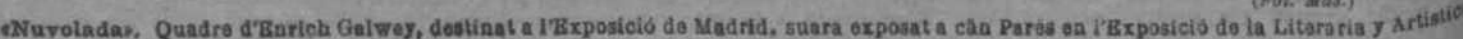
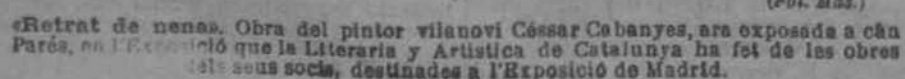
J. PUIG Y CADAFALECH.

Notes sobre art

La decoració en les cases

No sé ab quin tret els pintors de parets s'anomenen a si mateixos pintors decoradors ni tampoc per què de decoració a la abominable pintura de papers pintats ab qu'els cubreixen l'aspecte tractat qu'als acompanya pot ser la vanitat va orgull dels pintors la imitació de marbres de colors, en les cases en que no podien tenirlos de rebò. Però, entre nosaltres, el mateix sentiment, ens ha portat a majors desgracies. Perque la invenció del paper pintat, y pintat com s'usa, és a dir, ab aquests ramejats detestables y monòtons; els adornos de guix, els celatons dels sostres, y tota mena de adornillos y nostres bigarrades, escampilles per corredors y sales, es el pitjor gustu que podria imaginarse pels ulls, y que patim y patirem estona. Sembla que s'ha oblidat una virtut ben catalana, aquella senzillesa quasi austera que tant reposa, y la tradició de la qual ja sembla perduda completament.

Mes al voler parlar de la decoració de les cases i'n s'adona de que aquest mal ve de més amunt, vuy dir de l'arquitecte o mestre d'obres. Aquest par de manifest, moltes vegades, el més gran desconeixement de lo més elemental de seu art, faltant a cada punt a la lògica i sempre a la sobrietat y al bon gust. Se port sempre pel cantó de la falsa originalitat y posar, també, per damunt de masses la vanitat y el caprici bourgeois del que signa. El que no tothom pot ésser geni, creador, inventor de noves formes y de maneres noves de construir. Y fins en aquest cas, segons ha dit Xenius, el geni es el continuador d'una tradició. Ab més ranc encara ho ha de ser el que no arriba tant amunt, y de no seguir una tradició.

PRIMERA MEDALLA: BARCELONA 1907

G. HOMAR

MUEBLES
LAMPARAS
MOSAICOS
DECORACION

CANUDA: BARCELONA

TALLERES: Carrer Sarrià, 88

GRANS TALLERS DE FOTOGRAFAT

C. Murtra

Hospital, 49, principal - BARCELONA

Gran premi

Londres, 1907

Gran premi

Madrid, 1907

Gran premi

Saragossa, 1908

Gran premi

Venecia, 1908

Gran Copa

Venecia, 1908

Gran premi

Paris, 1903

Membre del Jurat

(Pora concurs)

Paris, 1909

Avants
Catala
SANTIAGO
SEGURA & C
BARCELONA

Objectes d'Art :: Ceràmiques
:: Galeries d'Exposició ::
Corts, 615. - Teléfon 1848

LA PINACOTECA
MARCHS Y GRAVATS
Carrer Corts, núm. 644

Compra y venda
d'Antiguitats

ANDREU MASSOT
LLIBRETERIA, 16

MOSAICS E F ESCOFET & C
Marbres, Pedras, Fustas
Ronda Sant Pere, 8
Construcció Decoració

ANTIGUITATS

COMPRA VENDA

J. DALMAU

18-Portaferriassa-18

BARCELONA

Galeria d'Art Contemporani

GRAN SALÓ PARÉS

Exposició Permanent

BELLES ARTS

Renovació d'obres setmanalment

Bronzes - Porcellanes y objectes artístics

Casa fundada en 1840

Carrer de Petritxol, 3 y 5

BARCELONA

P. REIG Y FILL**MOBLES**

Tallers:

CARRER UNIVERSITAT, 21

ARGUELLES (Diagonal), 512 bis

DESFATX: PASSEIG DE GRACIA, 27 CASA FUNDADA EN 1893

AVANTS HOYOS ESTEVA Y CA

GRAN FABRICA DE
PARQUETS MOBLES
ALTARS IMATGES
MOTLLURAS PERA
MARCHS OBJECTES
D'ART PROPIS PE
RA REGALOS

SALONS: PASSEIG DE GRACIA 18

TALLERS: C. UNIVERSITAT, 112

Vé aquesta vera anarquia, que farà de la nostra ciutat quelcom que sols podrà tenir parió en alguna de les noves ciutats opulentes de l'Amèrica del Sur, ab l'agravament de que aquell tot serà de poca picada.

La pessima decoració de les nostres cases es, donchs, un sol detall d'un conjunt de coses que estan en el pitjor estat. Per això seria completament inútil voler corregir, fins concretant-se a lo més essencial, les enormes equivocacions en el caracter d'aquesta decoració, el per de la falta de goig en l'home de oficina, que treballa d'una manera mecànica, la absoluta falta del sentiment de harmonia i la falta d'honestat en el fons, d'una depen l'altra. La hem senyalada, ja que avuy no creiem possible fer res sense emmascarar dels llibres estrangers de decoració; perquè la ho hem dit, això va lligat a mil altres coses que son abans.

La pessima decoració de les nostres cases es, donchs, un sol detall d'un conjunt de coses que estan en el pitjor estat. Per això seria completament inútil voler corregir, fins concretant-se a lo més essencial, les enormes equivocacions en el caracter d'aquesta decoració, el per de la falta de goig en l'home de oficina, que treballa d'una manera mecànica, la absoluta falta del sentiment de harmonia i la falta d'honestat en el fons, d'una depen l'altra. La hem senyalada, ja que avuy no creiem possible fer res sense emmascarar dels llibres estrangers de decoració; perquè la ho hem dit, això va lligat a mil altres coses que son abans.

Seria injust no consignar ara aquí, que ja s'ha fet quelcom pera restaurar la tradició, però aquestes temptatives, per cert ben encoratjades, ja que el resultat ha sigut la realització de quelcom que té cert sentit, no han pogut assolir una forma completament definitiva, potser per manca de humilitat en respectar certes solucions ja trobades, o, potser, perquè encara no s'han estudiat degudament, a causa de lo incomplet de la nostra documentació. Ens referim al art popular, no encara prou conegut ni prou resultat, més al dir això, ho oblidem que la gran tradició en l'art de tots els pobles del Mediterrani.

A la gent d'ofici i als emprenadors de decoració, no s'els pot exigir un compte de la forma deduit de la observació de la natura, ni de l'estudi de les obres que s'han deixat la cultura d'altres èpoques, ni tampoch certa mesura estètica que no més pot tenir l'artista. Tot això els ho hem dit d'aprendre per tradició, dins l'ofici, com el fer parets i voltes, en que son famosos els paletes catalans. Que ben ensinistrats, posaran tant o més amor (i hem de creure que més) en exercir el seu ofici, fent coses belles, com en fer aquestes detestables pintures de que abans parlem. Però podrà estisar el propietari de tenir a casa seva marbre imitació, fustes de preu imitació, cel·larsos de imitació, i papers pintats?

Y. TORRES-GARCIA.

La Exposició de la Societat Literaria y Artística de Barcelona

Enguany la Societat Literaria y Artística de Barcelona, ab la seva acostumbrada exposició anual, fa de les obres que s'han deixat la cultura d'altres èpoques, ni tampoch certa mesura estètica que no més pot tenir l'artista. Tot això els ho hem dit d'aprendre per tradició, dins l'ofici, com el fer parets i voltes, en que son famosos els paletes catalans. Que ben ensinistrats, posaran tant o més amor (i hem de creure que més) en exercir el seu ofici, fent coses belles, com en fer aquestes detestables pintures de que abans parlem. Però podrà estisar el propietari de tenir a casa seva marbre imitació, fustes de preu imitació, cel·larsos de imitació, i papers pintats?

se superiors pintòricament, als eminents artistes de Castella.

Mes això, que podríem dirne la part administrativa de l'art, no es cosa que tregui ni posi valor a les obres exposades. Aquestes tenen els seus mèrits o defectes intrínsecs, y això es lo que en aquest cas deu principalment interessar-nos.

El conjunt de la Exposició, sincerament devem confessar que produeix una bona impressió. Tret de les escridassades colorades de qualque Mantó de Manila, les obres en general diuen que, a pesar de les erridies que s'alcen sobre cada renovador que apareix, l'art nostre va evolucionant, y que an aquesta evolució no poden pas suscitarse ni aquells més atacs de la mandra espiritual, que tanta pesera tenen a moltes de les seves maneres.

Gaminem, donchs, y això's nota, no en una exposició de joves, els atoladors, no en una manifestació de revolucionaris, sinó en l'exposició dels artistes fets, consagrats, coneguts ja del public dels seus temes usuals, pel seu estil marcadíssim.

Tret del venerable mestre don Modest Urgell, qui exposa un quadre que suposem deu titular «Lo de siempre», y tret don Carlos Vazquez que exposa «Lo de siempre sense titular», tots els demés caminen, evolucionen, segueixen els seus camins, y en els quadres hont altres dies hi vagaven les ombres del berum, els colors purs hi fan la seva entrada, resolent els problemes de la llum y les ombres, segons els mètodes importats de França pels nostres primers pintors il·luministes, els quals tantes protestes varen promoure.

Es clar, que d'aquesta renovació, ni els mateixos pintors se n'han donat, acas, compte; es clar que aquesta evolució, no significa una insucreta modificació dels colors, pera agrair més al pòblich de moda, es clar que no es un tribut que'ls nostres artistes rendeixen a «la corrent», sinó a una lògica y natural millora imposada per les empenyes de les gentes joves, que s'ha fet sentir, incògnit en moltes de les tentatives com en Gaby, veritable cap l'escopla del nostre paisatge naturalista, solidissim constructor, pintor d'un vigor y una força de joventut inagotable, qui, en veritat, ab el seu paisatge que aquí reproduïm, se guanya de nos tots aquells elogis que li feya el Mestre Casellas, ab motu del seu quadre «Després de la tempesta», y hi afirma els presis, grà començant ab la seva llarga vida de treball y d'estudi, plè de consciència y de sinceritat.

Mes, allí hont majorment se nota la influència d'aquesta renovació, es en les quatre obres que exposa en Tolosa. En Tolosa de les flors, el dels paisatges escenogràfics que tenia un públich fet a Barcelona, deia de cop y volta les seves flors, oblidant els afectismes de la seva antiga pintura y tornant com un jovent davant de la natura a aprendre de nou, a subjectar-se de nou a les bel·leses y armonies colorides dels espectacles.

Y, naturalment, possessor de tota una tècnica, en Tolosa, al retornar a la font, refresca el seu art, tranquil, sincer, fresch, revela un sacrifici de les maneres guanyades ab una llarga pràctica y un amor, mercedor de tota lloa, a la per l'estudi, y sobre tot, en un artista com ell, ab nom fet y respectat per una part del públich nostre.

No hem pas de fer entrar entre aquestes obres, hont s'hi sent la renovació, ni els successos y ben construïts paisatges de l'agapito Casas, ni les potser massa descurades, però hermoses, obres den Cabanyes, ni l'hermosissim interior den Ricart Urgell, plè d'una dolça boirina d'intimitat y correcte dibuix com no's sembla l'obra anteriorment exposada per aquest artista y ara de nou a can Parés.

Aquells notables artistes; com en Ros y Gacil y en Martí Garcés, son fills de la novella generació, y mostren en el seu art el camí fet durant aquests anys últims.

Mes, aixis y tot, cal aturarshi, y sobre tot, després de mirar l'obra den Ricart Urgell, ferho ab foca detenció davant del Retrat de Neva, den Cabanyes, obra que un sent greu que sia feta ab un descurt que no té dret a tenir el vigorós pintor, per quant no posseeix aquella gran seguretat que fa gracioses certes «descuidades genialitats».

La seva obra revela, al nostre veure, una força d'inspiració notable. Ella's explica que, dins d'aquest artista, hi floren altres visions que les dels seus paisatges usuals: quel color y l'expressió, les figures al aire lliure han remogut els seus destijos, y que, cuidant ab tota una disciplina d'estudi el seu talent, en Cabanyes arribarà a un dels primers llocs entre'ls pintors nostres.

decoratiu, y alguns altres de menor importància, les obres dels quals venen a arrodonir el conjunt d'aquesta exposició, que es, al nostre veure, una de les millors que ha celebrat l'Associació Literaria y Artística de Barcelona.

F.

Crònica

Exposició Rocamora a Reus

El Centre de Lectura de Reus, y en particular la seva secció d'Art, vé desde un quant temps an aquesta banda, organitzant exposicions de pintura y escultura.

L'exposició actualment oberta es la d'escultures y dibuixos del jove artista en Ramon Rocamora, del qui en diverses ocasions hem tingut el gust de parlar ab elogi desde aquestes planes. Respecte les seves obres exposades a Reus, algunes d'elles, ja conegudes a Barcelona, els periodistes d'aquella ciutat no fan grans lloances.

Felicitem al senyor Rocamora y al Centre de Lectura de Reus per la seva meritoria campanya en prò de la cultura l'artística.

Exposició Llaverias

A mitjos d'aquest mes, del 15 al 20, aproximadament, s'inaugurarà a les Galeries del Fayans Catala, l'exposició de aquarelles del eminent artista Llaverias. És aquest un aconecement artístic anyal que'l públich selecte de Barcelona espera complascent; car en Llaverias, ab les maravelloses obres del seu pinzell, s'ha sabut guanyar l'admiraçió dels col·leccionistes més exigents.

De la exposició d'enguany podem avençar al públich la nota de que serà nombrosa, figurant al voltant de les aquarelles, algunes teles al oli, procediment que de temps no hem vist començar per l'autor de les hermoses visions de Catalunya Grega.

Les conferencies de l'Associació Escolar Artística

A la Sala Museu de l'Escola Oficial d'Arts i Oficis y Belles Arts, diu, menço propassar s'hi va donar la segona de les conferencies d'extensió escolar, organitzades per l'Associació Escolar Artística.

La conferencia estigué a càrrec de don Pere Corominas, versant sobre l'Iconografia de Vinci y el seu Tractat de Pintura.

Començà la disertació conferenciant, parlant dels antecessors de Leonardo, pera demostrar la part d'herència pràctica que d'ells va rebre, passant tot seguit a projectar alguna de les fulles manuscrites dels carnets de Leonardo.

Seguidament passà a comentar el Tractat de Pintura, ab atorgat a la traducció francesa, de Peleidan, desenrotllant ab gran eloqüència els temes en que tracta del clarobscur, la perspectiva, l'anatomia y els moviments de la figura humana, y integrants indiscutibles pera l'obra d'aquest immortal, com son les de Leonardo de Vinci.

Basante, donchs, en la disciplina emplaçada per aquest gran artista, y demostrant el valor que representen pera els que segueixen el camí del art les teories de Leonardo, recomanà fossin llegides a fi de que serveixin de base y punt de partida.

Les excavacions de Sant Pere de Terrassa

Reproduïm de «La Sembrar», de Terrassa:

«En la festa d'obertura de curs que va celebrar el Centre Excursionista el dia 5 del passat novembre, nostre amic en Joseph Rigol, qui representava en aquell acte a l'Alcalde, llençà, entre paraules d'encoratjament als socis del Centre, l'idea de que aquest prengués la devantera en la petició a l'Ajuntament, de que al seu ampar se reanés les obres d'excavació a Sant Pere y les de dessecació y restauració de les iglésies de Santa Maria y Sant Miquel. La idea fou acollida entusiasticament y alguns dies després presentava'l Centre a la Corporació municipal la esmentada petició.

Va reunir-se en conseqüència la secció corresponent de la Junta de Museus acordant consultar al eminent arqueòleg barcelonès senyor Puig y Cadafalch, per mediació de don Joseph Soler y Palet, sobre les obres que son judici primerament devien emprendre; y ja cap a finals d'any, en ocasió impossible pera'l plantejament en Consistori de la proposició o títicament pera la realització del projecte, va ésser transmesa al president de la co-

missió d'Instrucció l'opinió del senyor Puig de que fóra convenient se començés fer les excavacions en el recinte del vell Cementiri.

Del presupost municipal del finit any 1911, quedaren per invertir les 5,000 pessetes consignades en la corresponent partida de Museus y Biblioteques, y en el presupost actual continúa fixada idéntica quantitat per aquestes atencions.

Ara bé; es ja innegable de tot punt ponderar la premsa d'aquella tan ançada obra de les excavacions, ningú avuy se permet dubtar de la precisió de aital empresa, imposades per vius anhels culturals y patriòtics, y fins per dignitat de ciutadania.

Arran de la protesta contra'l desanetament projecte de reforma de l'altar major de la nostra parroquial, es absolutament necessari que'ls fixin els ulls en aquestes tresors arqueològics vistos y suposats de Sant Pere, y que s'impulsi per tots els medis la realització del projecte tan covat y meditat.—L'actual Junta de Museus ha acordat quelcom en seqüència de lo determinat provisionalment a darreries de l'any passat.—En front de la gestió del Consell municipal de Instrucció hi figura en Tomàs Parellada, primer tinent d'alcalde, entusiasta decidit de tot lo que contingui un valor cultural, y volem confiar en el perquè promptament, sense exposar la més a que'l temps enami les joies romàniques, de Sant Pere, se recabi del consistori'l permís pel començament de les obres. Al sacrifici pecuniari de l'Ajuntament, s'hi ajuntarà'l dels particulars, davant dels existents y necessaris de les excavacions a practicar.

Acabada la repeticó de l'ls llocons del primer curs de Historia general del color y del teixit en particular, destinada enguany als alumnes de nou entrats a Universitat Industrial, Joaquim Folch y Torres, per delegació dels Estudis Universitaris Catalans, comensarà demà, divendres, a l'aula d'Art, de dita Universitat la primera lliçó del segon curs, entrada al art crístic.

El programade la lliçó serà'l següent: El moment social y artístic a Roma, durant la difusió del Cristianisme.—El Art antic y la expressió gràfica de les idees noves.—La pintura de les Catecombes.—Els tipus y les representacions antigues adaptades al simbolisme crístic.—Relació de les idees y les formes y modificació de les formes per les idees.

Creació de la propia simbologia cristiana.—Les tècniques antigues y la iconologia nova en les pintures y la escultura.—Els arcosofchs y els ívoris.—Creació del nou tipus arquitectònic de Basílica.—L'arquitectura en relació dels estais socials.—Breus comentaris sobre'ls escassos rotgapes extrets de les pintures, decorats de motius ornamentals, extret de les pintures, decorats de motius ornamentals, extret de les exornacions murals.

Saló Parés

El pròxim dissapte, a les sis de la tarda, s'inaugurarà al Saló Parés una exposició d'estudis y quadres del senyor don A. Garcia Núñez, pensionat pel Govern de Mèxic.

Al mateix temps també s'exposarà en dit Saló una col·lecció de paisatges de Olot el conegut artista en Melchor Doméngue.

La col·lecció Siret y alguna coseta més

Senls ha dit, sense que'n fem cosa nostra, que'l senyor Siret, enginyer, qui en companyia del seu germà tenen les cèlebres excavacions al Sud Oest d'Espanya, havia ofert la relació dels objectes prehistòrics, trobats en la seva feina, al Govern espanyol.

Se diu també, naturalment que'l Govern va acceptar la oferta, però que aquesta era a condició de que el senyor Siret pogués instal·lar ell mateix la col·lecció, seguint el seu mètode classificatiu y que l'agrupés segons les desavenençes, la que per falta de consignació o per lo que sia, això no s'ha pogut fer de la manera que'l senyor Siret exigia.

Corre també'l rumor de que ha passat cosa semblant ab una cèlebre col·lecció de bronzes històrics, dels quals es propietari un eminent arqueòleg valencian.

Lo que hi hagi de cert en això no ho sabem, però es molt possible que tot lo dit sia perquè coses més grosses han passat a Espanya.

Manifestació d'Art a Vilanova

A Vilanova, la riallera vila de la Costa de Ponent s'està preparant pera'l propiament maig el II Congrés d'Artistes y Societats de Cultura, y ab motiu d'aquest, una manifestació d'artistes vilanovins. Recordarem els noms de alguns dels artistes nats en aquella població pera fer compendre l'interès que per tenir aquesta exhibició, junt als noms den Montserrat y en Clusi hi ha

que esmentar als joves Alexandre de Cabanyes y Ivo Pascual, el nom del qual ressona encara ab l'èxit de sa darrera exposició; com ells, es vilanovins en Claverias, l'eminent aquarel·lista, y en Juncosa, bastant notable, encara que poch conegut; també, entre'ls pintors, un mestre local, en Sugranyes, ja mort, serà objecte d'una demostració de simpatia. Al costat d'aquests hi ha feguerals d'art com en Juandó, en Kaventós y altres, llorejats en concursos estrangers; escultors com en Damià Torrens, actualment a Madrid y un planter de joves estudiants, com en Ràfols, de la escola Gaudí; en «Manant», dibuixant a la ploma y en Rafael Sala, qui pinta ara a Múnic. No cal dir que tampoch hi faltaran'l concurs d'arquitectes com en Font y Gual, de qui ha sigut justament celebrat l'hospital de Sirges, que ara s'acaba de construir, y en Bonaventura Polls, que es, ademés, un excel·lent aquarel·lista.

Heusquí un avenç de llista sense pretensió de que resulti completa. Procurarem tenir als nostres llegidors al corrent de lo que's passi.

Nou establiment de mobles

Dissapte passat va inaugurar's el nou establiment de mobles de don Magí Fallerols, acabat de instal·lar en els magnífics locals del Passeig de Gracia, cantonada al carrer Consell de Cent.

Digne de tota lloanca, en veritat, es l'estorç d'aquests industrials, que han posat els seus tallers a l'altura dels millors de Barcelona, contribuint a fer honor a la ciutat, ab els seus exquisits productes, hont se revela un extraordinari bon gust.

Diffícil enumerar les peces més resserentes, perquè totes son prou notables; esmentarem els moblatges alemanys y anglesos, les instal·lacions de dormitoris y petites sales de confiança els menjadors y els rebadors, etc., en els quals el gust més departat y elegant pot trobarhi satisfacció completa.

Apart de la principal feina de instal·lació feta tota en els tallers de la casa, hi han contribuït els dibuixants Yenc Tarragó y Fontanals; els senyors Noble Trejol y Canela, pels aparells de il·luminació; don Oriol Serra, per les obres de ferro; en Saumell, per la decoració pictòrica; en Buxeras y Codornis, per la cristalleria, corrent tota la part de fusteria y direcció general, com hem dit, a càrrec del propi senyor Fallerols.

En una part destinada a exposicions de pintura hi exposa en M. Grau Mas una serie de dibuixos, aquarelles y pastels, dels quals ens ocupem en altre lloch d'aquesta Crònica.

Criden l'atenció alguns tapissos y alfombres perses, exposats per un col·leccionista barceloní; aixis com alguns quadres antics força notables, exposats a al copidicia dels amateurs.

Felicitem de tot cor al senyor Fallerols y li desitgem moltes prosperitats.

L'Exposició Internacional de Caricatures a Turin

Ens arriben notícies ben satisfactòries pels catalans del fallo com pel jurat de recompenses de la Exposició de caricatures de Turin, que tingué lloch durant els darrers mesos del any passat a Rivoli.

Entre'ls artistes catalans, hi hem trobat justament honorífics: els següents nostres estimats amichs: en Gayetà Cornet ab diploma y medalla d'or; en L. Brunet, ab diploma y medalla de plata; en Joan Junceda, ab diploma y medalla de bronze; y el nostre col·laborador en J. Grau Mas, ab diploma de mèrit.

A la secció italiana s'han concedit 6 diplomes y medalles d'or, 10 l'argente, 10 de bronze y 17 diplomes de mèrit.

A la secció anglesa hi han tocat 8 diplomes y medalles d'or, 17 de plata, 8 de bronze y 17 diplomes de mèrit.

La secció alemanya se n'ha endut 2 diplomes ab medalla de bronze; y la francesa 6 diplomes ab medalla d'or, 21 de plata, 36 de bronze y 25 diplomes de mèrit.

Cal fer constar que en aquesta secció hi son compresos alguns catalans, entre ells, en Gosi, ab diploma y medalla d'or; en Cardona y en Torné-Esquius, ab diploma y medalla de bronze tots dos.

S'els ha involucrat en la secció francesa, a n'alguns catalans, perquè feren l'envi agrupats en els humoristes francesos.

La Galeria Rovira

L'antiga galeria Rovira del carrer de Fernando ha reformat notablement el seu local, arribant aquesta renovació no tan sols a la decoració del local, sinó a les firmes de les obres exposades.

La inauguració oficial de la nova decoració y ab ella la d'una nova època pera la casa, tingué lloch el dissapte passat, que s'obrí també al públich la renovació completa de totes les obres exposades.

Els convidats al acte foren delicadament obsequiats pel senyor Rovira, qui tingueren ocasió d'apreciar les belles y exquisides obres de pintura que constitueixen el cos principal de les darreres adquisicions fetes.

Entre aquestes n'hi ha dels següents autors: Brull, Ribera, Santiago Rusiñol, qui exposa un bell paisatge mallorquí; l'Ivo Pascual, ab tres o quatre mostres de les seves exquisides y usuals pintures que tant exit tingueren en la darrera exposició; en Calvey ab tres o quatre admirables teles dignes del seu alt nom de paisatgista; en Meyfren ab una exquisida nota; el valencià Mongrell; el castellà Medina Vera ab una hermosa aquarela del difunt Emili Sala; altres den Muñoz, Lucena y den Ferrán; una petita y exquisida tela del italià George Moccia, y varietats d'obres notabilíssimes d'una exquisida simplicitat degudes als mestres forasters Hugo Mühl, y Wyllans Tarrak.

Podem citar com a notables, entre lo exposat, uns hermosissims pastells del mestre Mas y Fondevila, obres piues d'aquella sabiduria y encant que tenen totes les obres del cèlebre pintor lluminista.

En resum, la renovació de les Galeries Rovira, senyalen un pas ben notable en el nostre moviment artístic, y acusen una remarcació del gust en el públich barceloní que compra quadres, digne de tenir-los en compte y d'algunes grans.

Felicitem de tot cor al senyor Rovira per la nova empresa donada al seu antic establiment, y li desitgem forces prosperitats.

Exposició Joan Mas

En el nou establiment de mobles que el senyor Pallarols ha instal·lat en el Passeig de Gracia, el jove artista en J. Grau Mas, hi exposa una serie d'aquarelles y guaixos, notes de viatge per França y Belgica, hont el pintor achua mostra certament dotat de moltes qualitats.

Naturalment que la revelació d'aquestes va aparellada ab la revelació de defectes ben excusables en l'obra d'un principiant, però hem de dir també que aquest es un principiant que comença ab les armes ben esmolades, y que sortirà sense cap vici, venençor en la vida de les seves notes belgues, certament n'hi han de ben sobresortits, hont a les condicions de conxorxer del dibuix, en Grau Mas y uneix una visió de colorista gens vulgar. En els seus guaixos, troba la gesta ab manera franca y desenvolupa legiant brillants adreces, aixis com en les aquarelles se mostra dominador del delicat procediment.

Infinit citar l'una o l'altra de les seves obres, en totes elles el visitant hi trobarà aptituds; aptituds que fan esperar que en una pròxima exposició, tindran ocasió de parlar ab més extensió d'aquest nou artista.

Exposició J. Grau M., a can Parés

El dia 30 del corrent s'inaugurarà a Can Parés una interessant exposició de fotografies del conegut caricaturista, nostre bon amic y col·laborador en J. Grau M.

La exposició constarà de nombroses obres, y entre elles hi haurà algunes peces de porcellana pintada y cuïta, segons el procediment urgellès, que permet fixar en